

SEZGİN KAYMAZ • **Bakele**

April Yayıncılık, 2015 (4 baskı)

İletişim Yayınları 2960 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 518

ISBN-13: 978-975-05-3019-7

© 2020 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2020, İstanbul

EDITÖR Tamlı Bora

YAYIN SEKRETERİ Emre Bayın

DİZİ KAPAK TASARIMI Suat Aysu

KAPAK ve KAPAK İLLÜSTRASYONU Seda Mit

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Büşra Bakan

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 45030

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11
Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

SEZGİN KAYMAZ

Bakele

SEZGIN KAYMAZ 1962'de Sinop'ta doğdu. 1967'den itibaren on üç yıl Konya'da yaşadı, Konya Anadolu Lisesi'ni bitirdi. 1980'de Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne girip iki yıl sonra terk etti. Ankara 19 Mayıs Spor Akademisi'ne girdi, girer girmez terk etti. Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dilbilimi'ne girdi, bu sefer okudu, sonuna kadar da gitti, fakat alt sınıfın Türkçe dersini veremediği söylendiği için kızıp onu da terk etti. 1976'dan itibaren oyuncu ve teknik direktör olarak hentbolla uğraştı. Bütün kategorilerdeki Hentbol Milli Takımlarında Baş Antrenör olarak görev aldı, Teknik Kurul Başkanlığı yaptı. 2006-2013 yılları arasında Türkiye Voleybol Federasyonu'nda İcra Kurulu Koordinatörü olarak çalıştı. Artık sadece yazıyor.

İletişim Yayınları'ndan çıkan kitapları: *Uzunharmanlar'da Bir Davetsiz Misafir* (1997), *Geber Anne!* (1998), *Kaptanın Teknesi* (1999), *Lucky* (2000), *Zindankale* (2004), *Sandık Odası* (2005), *Medet* (2007), *Ateş Canına Yapışsın* (2008), *Kün* (2013), *Deccal'in Hatırı* (2014), *Kıyas* (2014), *Bakele* (2020). Diğer kitapları: *Son Şura* (April Yayıncılık, 2015), *Bugün Bize Kim Geldi* (April Yayıncılık, 2016), *Farfara* (April Yayıncılık, 2017), *Nefha* (Kırmızı Kedi Yayıncılık, 2018), *Benyusuf* (Kırmızı Kedi Yayıncılık, 2019).

İÇİNDEKİLER

Bakale	7
Nefes	12
Aklıma tüküreyim	18
Yüz bin sene	25
Hayat seninle gelir... ..	30
Əli bıçaklanan aşk	38
Sır	46
Bana gel	52
Ben kime çektiysem artık... ..	56
Temizlik imândandır	62
Hiç... ..	67
Ben geldim de... ..	70
Çok pardon... ..	75
İt gibi hırlayarak dolaşırsan... ..	79
Gıyptır	86

Aman ört	90
İkinci sık	97
Aşkın hasretle imtihanı	103
Su kadar aziz	109
Kimseye iyilik etmeyeceksin	117
Kadın gibi	125
Gözünün içindekini göremezsın	133
Hacılar göfürsün	136
Ahlâksızlığın ahlâkı	141
İlmin paahası olmaz	146
Bakma, gör...	152
Kasibe	157
Azmin zaferi	162
Doğum günüm kutlu oldu	165
Seyrediyorsan ortakısın	169
Eyübünkü	174
Benim trilyarlarım var	178
Şans	185

Bakele

Benim babaannemdi, ama bütün köyün, annemgilin ve dedemin dediği gibi Bakele derdim ben de ona. Dedeme ise dede.

Dedem, babamın anneme davrandığından daha iyi davranırdı Bakele'ye.

“Sen yorulma, ineği ben sağırım.”

Gider sağardı.

“Su vereyim mi Bakele?”

Verirdi.

Bazı geceler çok soğuk olurdu yayla, “Dur Bakele...” derdi Bakele'nin elindeki odunları alıp. “Sobayı ben yakarım.”

Yakardı.

Şehre indiği her sefer kalın kalın kitaplar getirip “Bakele...” derdi, “Al. Oku sen. İşlere ben bakarım.” Bakele dedeme kocaman güler, “Sağ ol İbrahim,” deyip gömülürdü getirdiklerinin arasına. Okurken, suyun altına girmiş de nefesini tutuyormuş gibi gelirdi bana. Sıkılırdım önce, sonra korkardım, sonra gidip dedemin eteğini çekiştirir, “Bakele'ye bi şey mi oldu dede?” diye sorardım. “Şşt,” derdi de-

dem. “Okuyor oğlum, ne olacak? Hadi gel, biz de gazetesinin resimlerine bakalım seninle.” Alırdı beni kucağına, işaret parmağıyla göstere göstere okur, anlatırdı.

“Sen niye okumuyosun dede?”

“İşte ben de gazete bakıyorum ya.”

Yanlarına gittiğim her yaz bir şeyler öğrenirdim. Kitap okunur, gazete bakılırdı meselâ. Sağılan ineğin arkasında durulmazdı. Uyuyan köpeğin yakınından geçilmez, eriğe tırmanılmaz, örümcek öldürülmez, kelebeğin kanadına dokunulmazdı.

Öğrenirdim.

Bakele macirdi.

“Macir ne demek dede?”

“Göçmen demek oğlum.”

“Göçmen ne demek?”

Başka memleketten gelmiş insan demektir.

Okul gibiydi benim için köy. Duvarsız, çatısız. Kışın şehirde okurdum, yazın köyde.

Yazdan yaza gelip gidiyor, her yaz biraz daha büyüyor, okuryazar falan oluyor, dedemin getirdiği gazetelere kendim bakmayı, Bakele'nin elinden bıraktığı kitapları kendim okumayı öğreniyordum.

Macir'in macir değil, muhacir olduğunu meselâ... Orta ikide.

Ve Bakele'nin gözünün içine bakan dedeme saygı duymayı, onu giderek Bakele'den daha fazla sevmeyi öğreniyordum. Ama dedemi daha çok sevdiğim için değil, dedem Bakele'yi babamın annemi sevdiğinden daha çok sevdiği için.

Babam annemden su isterdi: “Semiha, su getir.”

Dedem, Bakele istemeden getirirdi suyunu. Soğutur da getirirdi hem.

“Semiha çay koy,” derdi babam.

Dedem çayı demler, getirip Bakele’ye ikram eder, “Beğendin mi?” diye de sorardı.

Babam anneme kızardı sık sık. Temizlik yaparken “Ayağını kaldırıver,” dediğini duysa, “Bir rahat vermedin,” diye terslenirdi. “Bağırttıracaksın beni şimdi çocuğun yanında.” Annem korkardı babamdan.

Dedem, Bakele evde yokken temizlerdi evi; en çok da onun oturup kitap okuduğu köşeyi temizlerdi. “Mis gibi yaptım Bakele. Otur, rahat rahat oku.” Bakele dedemden hiç korkmazdı.

Bakar öğrenirdim ben. Güzel şeyler öğrenirdim.

Lise sondaydım. Bir kış vakti döndüm ki babam evde; gözleri kızarmış, annem bir köşede hem ağlıyor hem toparlanıyor. “Köye gidiyoruz. Hazırlan,” dediler. Bakele ölmüş.

Yol boyu Bakele’yi düşünmeye çalıştım ama hep dedem geldi gözümün önüne. Kime su getirecekti? Kim yorulmasın diye ineği sağacak, kim rahat okusun diye köşeyi süpürüp silecek, kim için çay demleyecekti?

Ne edecekti dedem?

Biz vardığımızda gömmüşlerdi Bakele’yi. Günahmış. Ölü bekletilmemiş. Dedem önümüze düştü, annem ağlar, babam ağlar; köyün küçük kabristanına gittik. Başucuna bir tahta dikmişler, toprak hamile gibi kabarmış, Bakele içinde yatıyor. Ama ben gene ona veremedim aklımı. Gözüm de dedemdeydi gönlüm de. Ne zaman başucu tahtasında “Vesile Kara, Ruhuna Fatiha” yazısını gördüm, anca o zaman Bakele’ye gitti aklım.

Vesile?

“Acaba...” diye düşünüyordum dua edermiş gibi yaparken, “Bakele babaannemin gayrimüslim adıydı da dedem tutup vatan hasreti çekmesin diye?..” Ama yok. Bakele yedi göbekten müslümandı.

Üç gün kaldık köyde. Gelenden gidenden anneme de yaklaşmadım babama da. Ağlayıp duruyorlardı. Dedem donmuş gibiydi bir tek. Gözü hep Bakele'nin kitap okuduğu köşede, onu ne kadar özlediğini bilmesen gülüyor dersin, yüzünde de yumuşacık bir ifade.

Annemgil komşulara veda etmeye gidince cesaretimi toplayıp yanaştım dedemin eteğine.

“Dede?..” dedim. “Bakele ne demek?”

Anlattı.

“Canım” demekmiş.

Ve “Aşkım” ve “Bir Tanem” ve “Her Şeyim” ve “Ömrümün Vâni” ve “Gözümün Nûru” ve “Kalbim” ve “Işığım” ve daha yüz binlerce güzel söz, güzel ses demekmiş.

İlk “Canım” demek istediğinde ar etmiş dedem, “Hanım” dese “malım” demiş gibi olur diye korkmuş, “Vesile” dese çok resmî, soğuk. Ama kendinden tarafa bakmasını istiyormuş, onu görmesini, onun içini, yüreğini, sevdasını fark etmesini istiyormuş; anlatacak, dökülecek, gerekirse ağlayacakmış. “Baksana” dese olmaz, “Bak hele...” demiş, devamını getirebilecekmiş gibi.

Bakele dönüp bakmış.

Dedem bütün söyleyeceklerini unutmuş, öylece kalmış.

Beklemiş beklemiş Bakele, gülümsemiş, dedemin elini tutmuş, bakmış ki dedem yutkunup duruyor, “Anladım İb-

rahim....” demiş. “Anladım... Sen bana Bakele de bundan sonra, ben anlarım senin ne demek istediğini.”

Aşk, âşık olduğunla yekvücut olmakmış.
Öyle dedi dedem.